

TELZ

Digitale ronde tafel
26 januari 2026

verbond vlaamse tandartsen

vbt
VLAAMSE BEROEPSVERENIGING TANDARTSEN

möbius
business consulting. profoundly different.

TELZ Digitale ronde tafel

Agenda

Introductie – Gert-Jan Dossche, TELZ

Multidisciplinaire samenwerking tandartsen & apothekers – Alex Neveux (VAN)

Vragen

Opmerking: de sessie wordt opgenomen
Vragen kunnen gesteld worden in de chat of op het einde van de sessie

TELZ Digitale ronde tafel

Introductie

- Vanuit TELZ gaan we in **overleg met de beroepsgroepen** van de andere zorgberoepen.
- Kennismaken met **hun organisatie en werking** binnen de ELZ
- Identificeren van **raakvlakken** en **gemeenschappelijke uitdagingen**
- Definiëren van **mogelijke acties** tot **verbetering van de samenwerking**

van vlaams apothekers netwerk

AXXON

ERGOTHERAPIE VLAANDEREN

vlbvd Vlaamse Beroepsvereniging van Dietisten

VVL Vlaamse Vereniging voor Logopedisten

DOMUS MEDICA

careforlife | Vlaamse Beroepsorganisatie van Vroedvrouwen

ROYAL BELGIAN PODIATRY ASSOCIATION

VLAAMSE VERENIGING Klinisch Psychologen

NPTV

TELZ

Multidisciplinaire samenwerking tandarts - huisapotheker

Apr. Alex Neveux

POZ: multidisciplinaire samenwerking

tandarts⇔huisapotheker

Alex Neveux

(kringverantwoordelijke ELZ Waasland ZW)

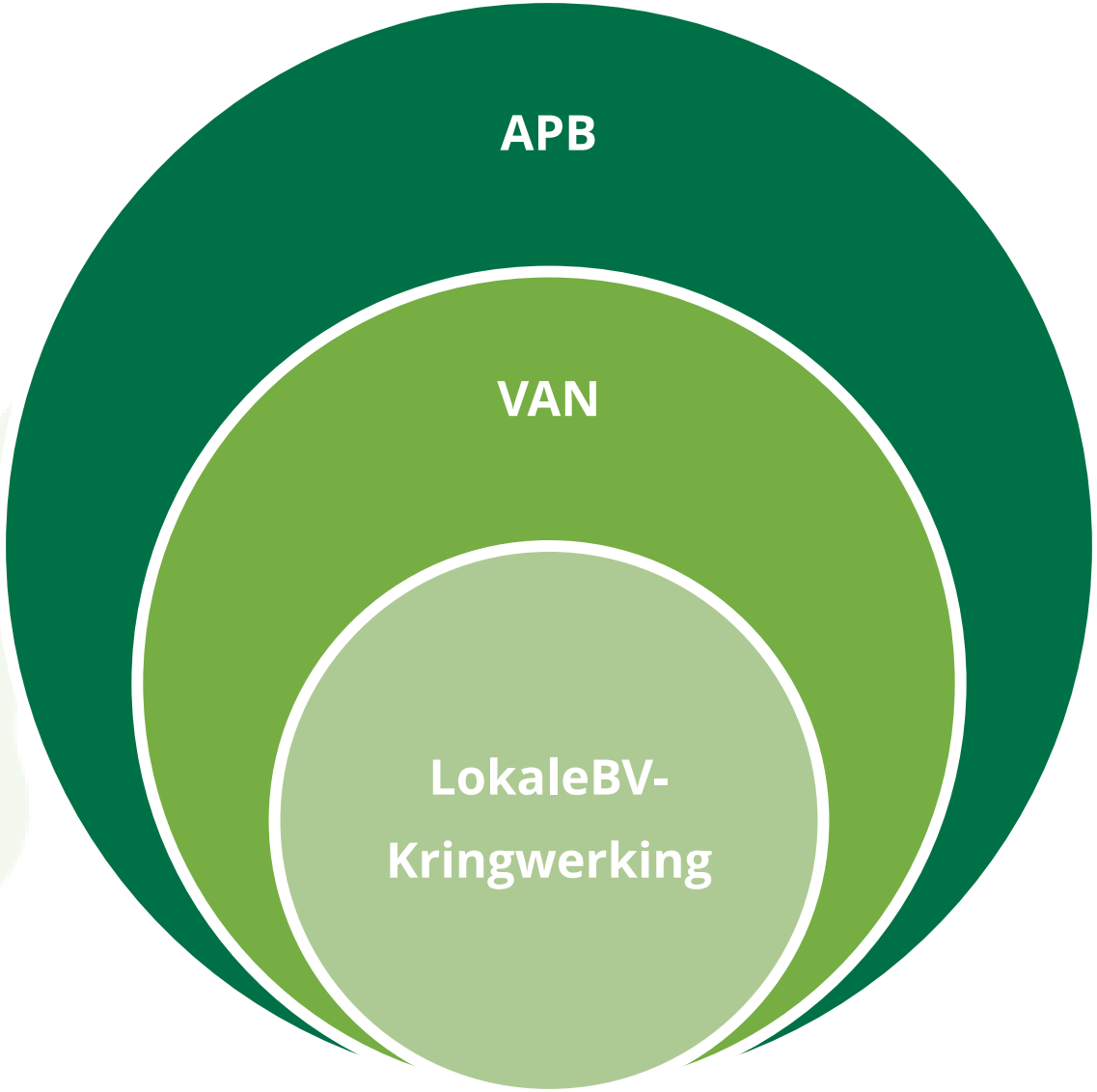
Samenwerken loont

Inhoud

Info APB
Info VAN
Info lokale BV
Info kringwerking
Belang van geïntegreerde zorg

- Meerwaarde huisapotheker
- Meerwaarde tandarts
- Gemeenschappelijke thema's
- Opportuniteiten/obstakels
- Relevante websites

APB
VAN
LokaleBV-
Kringwerking

APB

De nationale federatie van zelfstandige officina-apothekers. Meer dan 4 publieke Belgische apotheken op 5 zijn hierbij aangesloten en worden door hun lokale beroepsvereniging vertegenwoordigd.

- Naast de verdediging en de promotie van het beroep bij alle stakeholders van de gezondheidssector, biedt APB aan zijn leden een brede waaier van diensten en middelen die hen ondersteunen in de dagelijkse uitoefening van hun beroep.

APB

Missie

APB, de federatie van Belgische officina-apothekers heeft een tweedelige missie: enerzijds zetten ze zich met hart en ziel in om de unieke waarde van de officina apotheker te versterken en uit te dragen. De gezondheid en de belangen van de patiënt staan daarbij centraal om bij te dragen tot een betere volksgezondheid. Anderzijds is APB de onvermoeibare beschermer die de vrije beroepsuitoefening in de officina-apotheek wil waarborgen en verder ontwikkelen.

Visie

APB wil de officina-apothekers positioneren als onmisbare zorgverstrekkers & experts in de gezondheidszorg, erkend om hun expertise en toewijding. Daarom wil APB tot het uiterste gaan om zijn rol als vooraanstaande belangenorganisatie van officina-apothekers en bevoorrechte en geloofwaardige gesprekspartner voor de andere actoren in de sector te versterken.

VAN

Over het Vlaams Apothekers netwerk

VAN is een netwerkorganisatie van de Vlaamse apothekersverenigingen en fungeert als aanspreekpunt en spreekbuis tegenover de Vlaamse overheid en alle organisaties betrokken bij de gezondheids- en welzijnszorg in Vlaanderen.

Samenwerking met andere partners

VAN verdedigt de belangen van de apothekers binnen een multidisciplinaire context. Hiervoor werkt het samen met de andere partners in de Vlaamse gezondheids- en welzijnszorg.

Coördinatoren beroepsverenigingen

Het VAN-netwerk bestaat uit verschillende beroepsverenigingen die de krachten bundelen om het apothekersberoep te versterken. In focusdomeinen worden thema's uitgewerkt. De coördinatoren van de beroepsverenigingen zijn de aanspreekpunten van de focusdomeinen van VAN.

VAN

Preventie
Maand van de Preventie: 2026: rookstop

Eerste lijn en zorgsamenwerking
kringwerking

Vaccinatie
sensibilisatie en vaccinatie

Transmurale zorg
transmuraal delen van medicatiegegevens, bij opname en bij ontslag

Digitalisering
efficiënt delen van gegevens, efficiënt oplossen van ‘tijdsvreters’

Screening, monitoring en bevolkingsonderzoek
sensibiliseren voor BVO darmkanker

Opdracht Focusdomeinen 2025

FD Eerstelijn en Zorgsamenwerking

- POZ-projecten geïntegreerde zorg: verduurzaming onderzoeken
- Kringwerking verduurzamen
- PHM: in kaart brengen en doorstart naar onafhankelijk focusdomein
- MFO: 1 MFO/jaar in elke kring

FD Preventie

- Campagnes voeren die ook verduurzaamd worden (te beginnen met diabetes TTT)

FD Screening, Bevolkingsonderzoek en POCT

- Verder zoeken naar een vergoedingsmodel voor POCT en POCT verder ontwikkelen
- Rol bepalen en uitwerken van de apotheker in BVO darmkanker en verwachte bevolkingsonderzoek diabetes

FD Transmurale Zorg

- Groene enveloppe blijven handhaven
- Farmaceutische ontslagbrief ontwikkelen
- Rol van de apotheker in thuishospitalisatie ontwikkelen

Lokale BV

Opleiding
Wachtdienst
Collegialiteit
Tarificatie

Kringwerking

Lokale netwerken van apothekers die samenwerken aan kwaliteit en de organisatie van de zorg in hun buurt.

Voorbeeld: kringwerking apothekers Waasland

Geïntegreerde zorg:

- Zorgraad
  - cluster zorg
  - Ontwikkeling zorgpaden: Osteoporose- Dementie
- Jaarlijkse communicatie met huisartsen
- Transmuraal
- Communicatie met VVT (Jochem Van Eester)

Samenwerken → geïntegreerde zorg

Studie: improving patient safety through a multidisciplinary approach to the prevention of medication-related osteonecrosis of the jaw (MRONJ)

Conclusions: Patients continue to be at risk of developing MRONJ due to limited preventive interventions and relatively disparate contexts of multidisciplinary team healthcare. Effective collaboration, education and access to shared medical records could potentially improve patient safety and reduce the potential risk of developing MRONJ.

Bron: Pubmed: PMID: 31213454 PMCID: PMC6597093 DOI: 10.1136/bmjopen-2019-029951

Samenwerken → geïntegreerde zorg

Pharmacists significantly reduce MRONJ risk by educating patients and prescribers about preventive measures, conducting medication reviews to identify at-risk individuals, bridging communication between medical/dental teams, recommending pre-treatment dental care, and integrating oral health advice into their regular practice, acting as key members of the multidisciplinary team for better patient outcomes.

Key Contributions

1. **Patient & Professional Education:** Informing patients and other healthcare providers (like GPs) about MRONJ risks, signs, and preventative strategies, reinforcing the need for good oral hygiene and dental visits.

2. **Medication Management:** Performing medication reviews to identify patients on drugs (bisphosphonates, denosumab) that increase MRONJ risk, flagging them for dental clearance.

3. **Interprofessional Collaboration:** Serving as a crucial link between medical prescribers (oncology, osteoporosis) and dentists, ensuring coordinated care and information flow.

Samenwerken → geïntegreerde zorg

4. **Promoting Preventative Dental Care:**
   Strongly recommending thorough dental checkups and necessary treatments (like extractions) *before* starting high-risk medications.

5. **Early Identification & Monitoring:**
   Using their frequent patient contact to spot early signs or symptoms and relaying concerns to the care team, according to Pharmacist.com.

6. **Integration Across Settings:**
   Bringing oral health discussions into community, hospital, and general practice settings, addressing existing inequalities in dental care access, note Nature.

7. **Challenges & Opportunities**

While pharmacists are key, studies show they often have limited awareness or engagement with MRONJ prevention, highlighting gaps in education and communication, say National Institutes of Health (NIH) and BMJ Open.
Improving education, policy, and communication channels can unlock pharmacists' potential as underutilized resources in reducing MRONJ, according to University of Cumbria.

Bron: 2020 Aug 11;6:13. doi: 10.1038/s41405-020-0043-7; 10.1211/pj.2019.20206623 ; 2025 Sep 9;17(9):e91892.doi: 10.7759/cureus.91892

Samenwerken → geïntegreerde zorg

20 mei 2017 in het International Dental Journal: een publicatie over “Dental providers and pharmacists: a call for enhanced interprofessional collaboration”. In dit artikel wordt het **belang van samenwerking tussen apothekers en tandartsen** aangetoond om het gebruik van geneesmiddelen voor of na een **tandheelkundige behandeling te optimaliseren.**

Bron: KOVAG

Samenwerken → geïntegreerde zorg

Welke noden en barrières ervaren zorgverleners om interprofessioneel samen te werken rond de mondgezondheid van kwetsbare thuiswonende ouderen?

Aandacht van niet-mondzorgprofessionals voor mondgezondheid: geen prioriteit voor de oudere, onvoldoende kennis en aandacht bij zorgprofessionals, nood aan extra opleiding voor zorgverleners.

Samenwerking tussen zorgprofessionals rond mondgezondheid: weinig communicatie, onduidelijke verantwoordelijkheden, gebrek aan richtlijnen, nood aan gedeeld communicatieplatform, nood aan feedback na doorverwijzing.

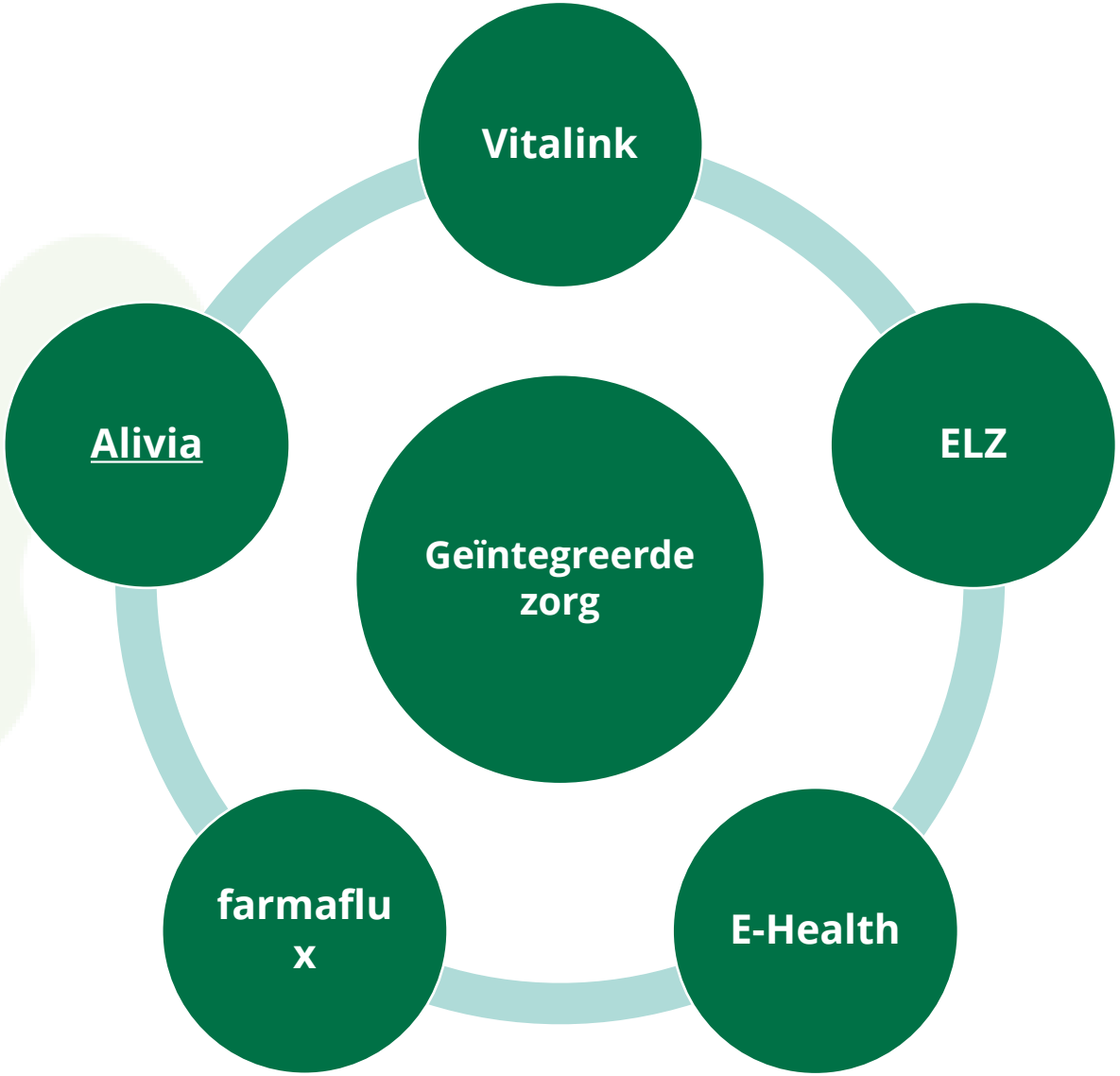
Ondersteuning vanuit de overheid: nood aan gedeeld communicatieplatform, mondgezondheidscampagnes, tekort aan tandartsen, financiële incentives voor samenwerking rond mondgezondheid.

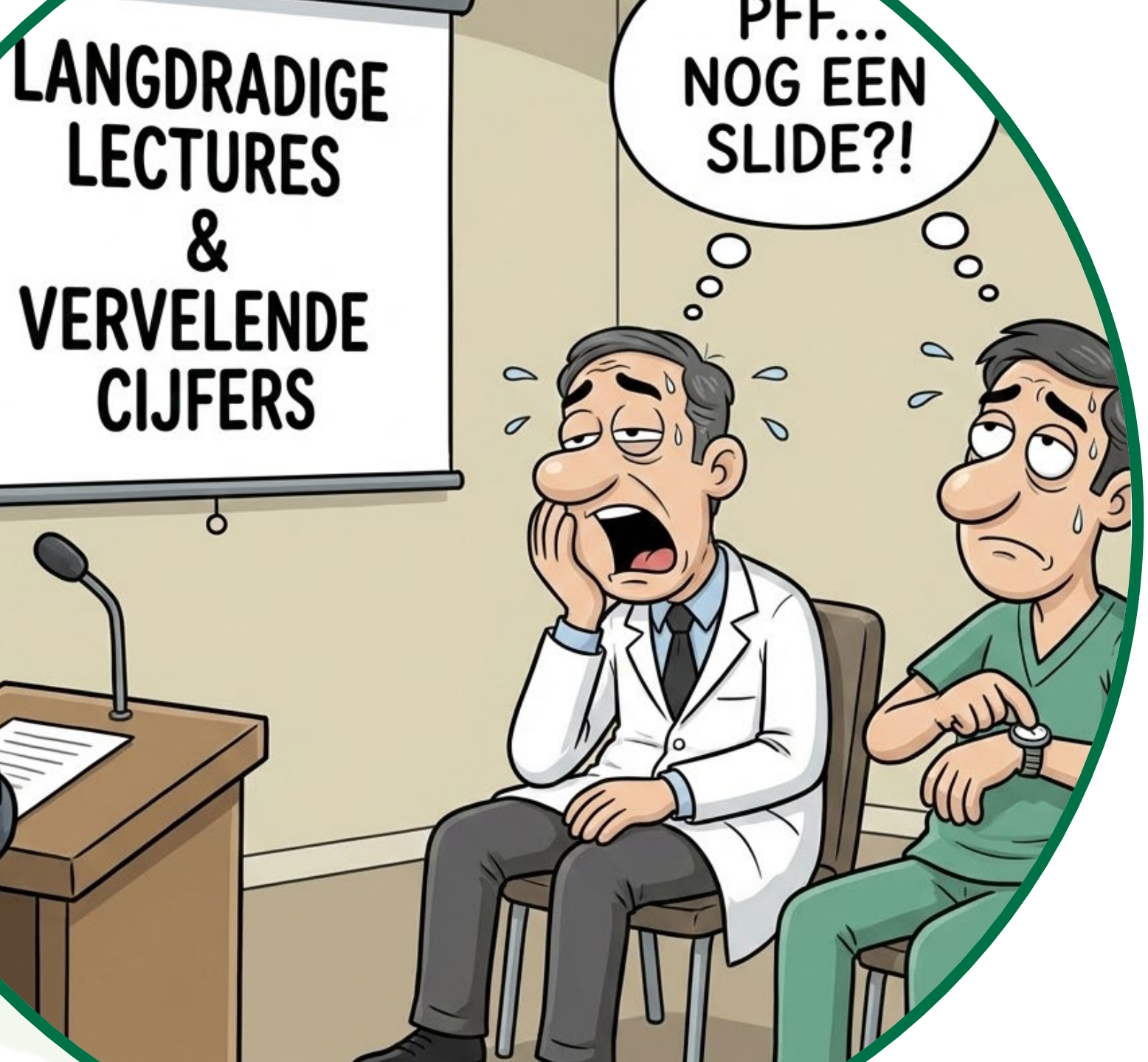
Bron: Gerodent Plus

Samenwerken → geïntegreerde zorg

- Meerwaarde huisapotheker=> Awareness/Opleiding /doorverwijzen
- Meerwaarde tandarts=> communicatie/contactname/integratie medicatieschema
- Gemeenschappelijke thema's in kaart brengen (cfr. Zorgpad) en lokaal communiceren
- Good practices tot samenwerking/dynamisch proces

Samenwerken → geïntegreerde zorg

LANGDRADIGE
LECTURES
&
VERVELENDE
CIJFERS
PFF...
NOG EEN
SLIDE?!

Meerwaarde huisapotheker

Duiding algemene preventie:

Door de vergrijzing krijgen we te maken met een grote belasting van de zorg die al sterk onder druk staat door tekorten in personeelsbezetting en door budgetaire beperkingen. Preventie is één van de sleutels, naast o.a. population health management, die hieraan kan verhelpen door burgers langer uit de zorg te houden. Tegelijkertijd is de gezondheidswinst door de preventie voor de burger ook een ontegensprekelijke meerwaarde.

Bron: VAN Position Paper Preventie – Lieven Zwaenepoel

Meerwaarde huisapotheker

Bijscholing => opportuniteit: pakket mondhygiëne

Kringwerking => optimaliseren communicatie met tandarts

Laagdrempeligheid

Wachtdienst (24/7)

} makkelijk te contacteren door tandarts

Meerwaarde huisapotheker

Kennis van onbeschikbaarheid medicatie en welke alternatieven

Meerwaarde huisapotheker

Voorkomen van drug-drug-interacties:

- NSAID’s ⇔ anti-coagulantia
- Itraconazole ⇔ PPI
- Azithromycine ⇔ Sint-Janskruid

Meerwaarde huisapotheker

Contra-indicaties:

- Tramadol
  - Lever-/nierinsufficiëntie
  - (alcohol)afhankelijkheid
  - Sufheid
  - Constipatie
- NSAID’s
  - nefropathie, hartfalen
  - Vraag naar antecedenten maag; eventueel PPI opstarten (vooral bij 75+)
  - https://kovag.be/maagbescherming-bij-nsaid-gebruik
  - Niet combineren met antico, tenzij na overleg

Meerwaarde huisapotheker

Contra-indicaties:

- Bloedverdunners
  - DOAC’s: nooit stoppen op eigen initiatief
  - Kleine ingreep: niet stoppen van anticoagulerende therapie
  - Grote ingreep: timing laatste inname? Eventueel overleg met huisarts of huisapotheker ivm stoppen
- Bisfosfonaten
  - In verband met kaakbeennecrose: preventief tandheelkundig onderzoek aangewezen vóór starten van een bisfosfonaat in hoge (oncologische) dosis, om invasieve tandheelkundige ingrepen tijdens de behandeling te vermijden

Meerwaarde huisapotheker

Geneesmiddelen en risico's van tandcariës:

Suikerrijke geneesmiddelen:

- siropen of andere suikerrijke orale vormen.

Geneesmiddelen die monddroogte veroorzaken:

- Stoffen met anticholinerg effect:
  - Atropine
  - Butylhyoscinebromide (Buscopan)
  - de anticholinergica gebruikt bij astma en COPD (via inhalatie), bij de ziekte van Parkinson, bij blaasfunctiestoornissen (Oxybutynine, Solifenacine,...), en bepaalde mydriatica en cycloplegica.
- Anticholinerge ongewenste effecten:
  - meeste tricyclische antidepressiva
  - bepaalde SSRI's (Paroxetine)
  - antipsychotica en H_1-antihistaminica

Bron: BCFI

Meerwaarde huisapotheker

Geneesmiddelen en risico's van tandcariës:

Geneesmiddelen die monddroogte veroorzaken:

- *Geneesmiddelen die α_1-receptoren inhiberen of presynaptische α_2-receptoren stimuleren*:
  - α_1-blokkers gebruikt bij hypertensie en bij benigne prostaathypertrofie
  - β-blokkers met α-blokkerend effect (carvedilol (Kredex), labetalol (Trandate))
  - centrale antihypertensiva (clonidine (Catapressan), methyldopa (Aldomet), Moxonidine).
- *Andere geneesmiddelen*:
  - bepaalde diuretica (thiaziden, furosemide (Lasix))
  - cytotoxische antitumorale middelen
  - amfetaminederivaten (met inbegrip van bupropion (Mysimba, Wellbutrin, Zyban) en methylfenidaat (Rilatine,...))
  - Opiaten
  - Loperamide
  - Propafenon (Rytmonorm)

Bron: BCFI

Meerwaarde huisapotheker

Geneesmiddelen die tandvleeshypertrofie veroorzaken:

- *Anti-epileptica:*
  - Frequent ongewenst effect van *fenytoïne* (Diphantoïne)(volgens de studies bij 20 tot 60% van de patiënten) => in de eerste maanden van de behandeling
  - Minder frequent voor *fenobarbital (Gardenal), valproïnezuur (Depakine) en vigabatrine (Sabril)*
- *Immunosupressiva:*
  - Frequent ongewenst effect van *ciclosporine* (Neoral) (volgens de studies bij 7 tot 70% van de patiënten)
  - Voor *tacrolimus* (Advagraf, Prograft) werd één geval van tandvleeshypertrofie in de literatuur gevonden.
- *Calciumantagonisten:*
  - Bij talrijke calciumantagonisten: *nifedipine* (in de literatuur het meest frequent geciteerd), *amlodipine (Amlor), felodipine (Tazko), nicardipine (Rydene), nitrendipine, diltiazem (Progor, Tildiem) en verapamil (Lodixal)*.

Bron: BCFI

Meerwaarde huisapotheker

Geneesmiddelen die vertraagde wondheling veroorzaken/ met infectierisico:

- Corticosteroiden (oraal, inhalatie):
  - Inhalatie: onderdrukken immuunsysteem
    =>risico op infecties (schimmelinfecties/spruw) en bacteriële infecties
  - Oraal: kans op bijwerkingen zoals aften.
- Methotrexaat:
  - Gastro-intestinale letsels:
    - Stomatitis
    - buccale en soms gastro-intestinale ulceraties.

Bron: BCFI

Meerwaarde huisapotheker

Aansturen op mondhygiene:

- Tandpasta, tandenborstel, interdentale reiniging, mondspoeling in retail
- Weer op voorgrond plaatsen in apotheek

Meerwaarde huisapotheker

De tandarts opnemen in de fiche van de patiënt

Doorverwijzen:

- Na detecteren van mondhygiene problemen in het algemeen
- Standaard bij:
  - Diabetes-patiënten
  - Osteoporose-patiënten
  - ...

Tandarts contacteren bij specifieke problemen

- Hoe contacteren?

Meerwaarde huisapotheker

Delen medicatieschema:

- IT-probleem
- VIDIS => wie verantwoordelijk
- Alternatief: geprinte versie in mapje
  - Lokale communicatie belangrijk

Meerwaarde huisapotheker

Leefstijl benadrukken

- Gezondleven.be
- Gezondemond.be

Meerwaarde huisapotheker

algemeen bij medicatienazicht melden dat jaarlijkse controle tandarts belangrijk is:

- Huisapotheker= functie voor chronische, gepolymediceerde patiënten
  - Opvolging van medicatieschema
  - Medicatienazicht

Meerwaarde tandarts

Bevraging patiënt:

- Vraag systematisch:
  - Medicatieschema bij?
  - Welke geneesmiddelen neemt u elke dag?
  - Hebt u iets genomen tegen pijn of ontsteking?
  - Neemt u bloedverdunners of botversterkende medicatie?
- Vraag expliciet naar:
  - OTC-medicatie (Aspirine, Ibuprofen, Paracetamol)
  - Sint-Janskruid
  - Recente antibiotica-kuren
  - Zwanger

Bij vragen over interacties: contacteer de huisapotheker; hij/zij is de medicatie-expert.

Meerwaarde tandarts

huisapotheker opnemen in de patiëntenfiche bij de tandarts

vermelding apothekers op de website (TELZ) onder ‘multidisciplinaire samenwerking’ opnemen

Gemeenschappelijke thema's

Hoe lokaal communiceren (opmaak standaardprocedure cfr. Zorgpad):

- Siilo
- E-health box:
  - Hoe geïmplementeerd in software tandarts?
- E-mail (cave: GDPR)
- Contact tussen kringverantwoordelijken (cfr.ELZ-ambassadeurs -op TELZ)
  - 3 maandelijks via cluster zorg
  - Bijscholing
  - …

Gemeenschappelijke thema’s

Gezamenlijk nascholingsmoment/symposium:

- Nationaal niveau
- Vlaams niveau
- lokaal

Opportuniteiten

Toegang tot labowaarden:

- Nierfunctie (lokaal afspraken maken?)

Gemeenschappelijke opleiding:

- TFO (naar analogie met MFO)
- …

Obstakels

Iedere tandarts geconventioneerd?

Beschikbaarheid tandarts => lokale afspraken belangrijk

- Nut van ELZ/zorgraad

Bereikbaarheid tandarts van wacht

Hoe acties implementeren bij de basis?

belang van verdere samenwerking

Relevante websites

VAN
APB
Kringwerking Waasland
ELZ

Relevante websites

Richtlijnen van tandartsen over antistolling (NL)

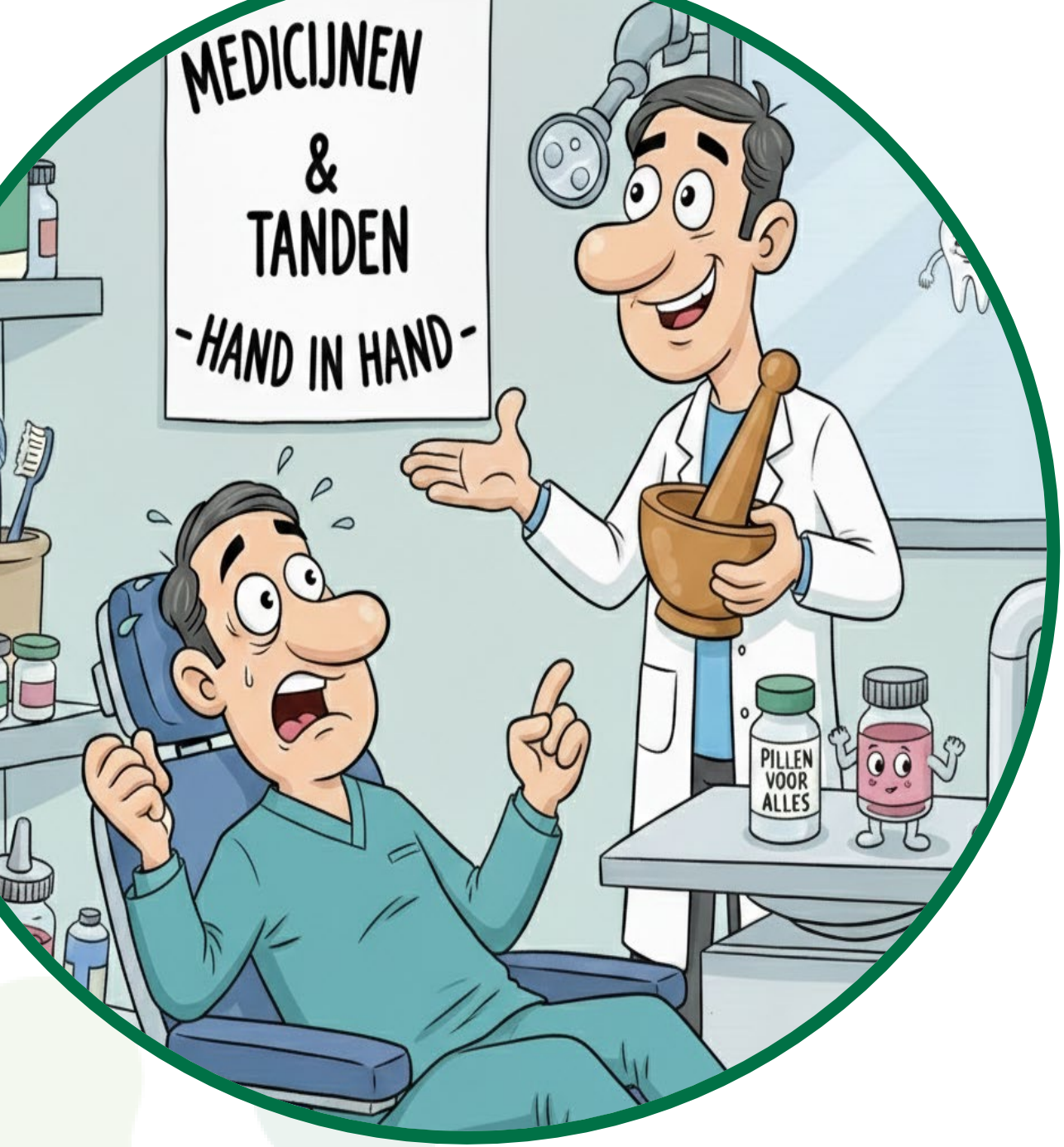
Gerodent plus

Gezondleven.be

Gezondemond.be

Aan de slag

(Lokale) knelpunten in kaart brengen
Oplossingen (binnen de kringen)
Afspraken maken met de kringen en actiepunten

Conclusie:

Zie de apotheker als:

- Medicatie-expert
- Extra veiligheidsmiddel
- Een collega in de gezondheidszorg

Maak afspraken:

- Wanneer overleg wenselijk is

Welke vragen kan ik nog beantwoorden?

van harte

vlaams apothekers netwerk

www.vlaamsapothekersnetwerk.be

VRAGEN

TELZ Digitale ronde tafel

Digitale ronde tafel
23 februari 2026

Volg ons op sociale media
Facebook, Linkedin, Website

Link naar pagina

Link naar pagina

TELZ

Link naar website

Vragen of interesse?
Telz@vlaanderen.be

Hartelijk dank voor uw aanwezigheid!

verbond vlaamse tandartsen

vbt
VLAAMSE BEROEPSVERENIGING TANDARTSEN

möbius
business. consulting. profoundly different.